

Kohaliku omavalitsuse kultuurijuhtide arenguprogramm

Õppekava Kultuurivaldkonna juhtimine kohalikus omavalitsuses

Eesmärk: arendada oskusi ja teadmisi Eesti kultuuripoliitikast, sh selle kujundamine ja rakendamine, et toetada kultuuri mitmekesisust, planeerida asjakohaseid tegevusi ning luua kaasav kultuurikeskkond.

Õppekavarühm: juhtimine ja haldus.

Õppekava koostamise alus: kohaliku omavalitsuse (KOV) kultuuri valdkonna erialane koolitusvajadus/KOV kultuurivaldkonna töötaja kompetentsimudel

https://www.rtk.ee/sites/default/files/documents/2023-11/L%C3%B5pparuanne_KOV_koolitusvajadus_0.pdf

Sihtrühm: kohalike omavalitsuste kultuurivaldkonna juhid (kultuuri eest vastutav abivallavanem, kultuurinõunik, kultuurispetsialist).

Õpiväljundid: koolituse läbinu

- on kursis Kultuuriministeeriumi tegevusega kultuuripoliitika kujundamisel ja rakendamisel ja toob välja peamised väljakutsed ja võimalused;
- analüüsib kohaliku omavalitsuse rolli kultuurielu korraldamisel ja finantseerimisel, arvestades seadusandlikku raamistikku ja kogukonna vajadusi;
- määratleb peamised kohaliku omavalitsuse kultuurivaldkonna juhtimise põhimõtted ja -strateegiad;
- analüüsib kultuurivaldkonna ja teiste sektorite vahelisi seoseid, tuues välja koostöö eelised ja väljakutsed;
- hindab kriitiliselt rahvakultuuri rolli tänapäeva ühiskonnas, pakkudes välja võimalusi selle säilitamiseks ja edasiarendamiseks muutuv maailmas;
- arvestab oma tegevuses eesti keelest erineva emakeelega inimeste vajadustega.

Õpingute alustamise tingimused: lühike motivatsioonikiri, kus kirjeldatakse oma ootusi arenguprogrammile.

Õppe maht: 98 akadeemilist tundi. Sellest 66 tundi auditoorset tööd, 8 tundi õppekäik ja 24 tundi iseseisvat tööd.

Õppe sisu: programm koosneb kuuest teemaplokist, kus lühiloengud vahelduvad seminari vormis toimuvate aruteludega erinevate praktikate näitel. Õppepäevade ajakavas on teemad omavahel tervikuks ühendatud, esindatud on nii riigiametnike kui KOV praktikute seisukohad.

1. Kultuuriministeeriumi roll kultuuripoliitika kujundamisel ja rakendamisel 15 tundi

Kultuuri arengukava 2030.

Valdkond arhitektuur: ruumiotsuste kujundamise põhimõtted; riigi roll kultuuriloomes, suhted kohalike omavalitsuste kui partneritega.

Valdkond etenduskunstid: noortele suunatud tegevused, Teater maal programmist

Valdkond film ja kinolevi: audiovisuaalse kirjaoskuse arendamine; väärtfilmikinode ja väiksemate kinosaalide tegevus ning maakinode tehniline võimekus.

Valdkond helikunst: eesmärgid ja väljakutsed.

Valdkond kirjandus: Eesti Raamatu Aasta 2025; Eesti Lastekirjanduse Keskuse tegevus; milliseid teavikuid soetada; linnakirjanik ja Tartu kirjanduslinn jm aktuaalsed teemad.

Valdkond kunst: avalikud ehitised ja kunsti soetamine; professionaalsete näituseasutuste taristu arendamine.

Valdkond kultuuriline mitmekesisus: rahvusvähemuste kultuurielu, kaasamine, uued kultuuriteenused.

Valdkond muinsuskaitse: ehitismälestised; pühapaigad; seos turismiga.

Valdkond muuseumid: riigimuuseumid, eramuuseumid; MUIS- muuseumikogude digiteerimine.

Valdkond raamatukogud: rahvaraamatukogud kui atraktiivsed, inspireerivad ja ühistegevust soodustavad kultuuriasutused.

Iga valdkonna juures puudutatakse õiguslikku raami, riiklike toetusmeetmeid ning lahendamist vajavaid väljakutseid riigi ja kohalike omavalitsuste koostöös (kultuuri kättesaadavus ja ligipääsetavus, digi- ja rohepööre, disain ja innovatsioon, loomemajandus, juhendajate ja eesvedajate väärtustamine jm).

2. KOV kultuurivaldkonna ülesanded, rollijaotus 16 tundi

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muudatused.

Kultuur kohaliku arengu eeldusena (kohaliku kultuuripoliitika kujundamine, kultuurivaldkonna arenguks vajaliku taristu olemasolu ja kultuuriteenuste kättesaadavuse võrgustiku loomine).

Asutused ja institutsioonid (rahvamaja, raamatukogu, muuseum jt; kolmas sektor ja vabaühendused). Erinevad rahastamisvormid (tegevustoetus, projektitoetus, teenuse delegeerimine).

Õppekäik erinevate praktikate tundmaõppimiseks.

3. Kultuurivaldkonna juhtimine 26 tundi

Muutuste kavandamine, trendide ja kohalike oludega arvestamine kultuurivaldkonna juhtimisel. Strateegiline planeerimine, andmeanalüüs, disainmõtlemine sh

teenusdisain, kommunikatsioon, arengukava koostamine, kultuuriprotsesside mõju hindamine.

Kohalike omavalitsuste kultuurialane koostöö maakonnas, piirkonnas, rahvusvahelisel tasandil. Kohalike omavalitsuste ühistegevus maakonna või piirkonna tasandil (märgilised sündmused jms).

4. Kultuurivaldkonna seotus teiste valdkondadega (ettevõtlus, turism, haridus, noorsootöö, sotsiaaltöö, sport, keskkond) 8 tundi

Valdkondade vahelise ja -ülese koostöö planeerimine, sisustamine ja motiveerimine; loomemajandus. Toimivad võrgustikud ja head praktikad.

5. Rahvakultuur 7 tundi

Laulu- ja tantsupeo protsess, vaimse pärandi tähendusest kogukonna sidustajana, rahvakultuuri toetusmeetmed, rahvakultuuri keskseltsid kui oma valdkonna võrgustiku loojad ja eestkõnelejad, valdkonnas kehtivad kutsestandardid.

6. Kultuuride vaheline kommunikatsioon 2 tundi

Kultuuri jäämäe mudel, kultuuri uurimine, kultuuri kood, rahvuslikud ja kultuurilised piirid, stereotüübid jm.

Õppemeetodid: ettekanded, interaktiivsed loengud, arutelud, juhtumianalüüsid, rühmadiskussioonid, ekspertide kaasamine, praktilised harjutused, õppekäik.

Õppekeskkonna kirjeldus: auditoorne õpe toimub Eesti Rahvakultuuri Keskuse ja ühe maakonna Riigimaja ruumides, kus on sobiv keskkond ja tehnilised vahendid õppetöö läbiviimiseks. Vajadusel võivad mõned teemad toimuda e-õppena veebikeskkonnas.

Lõpetamise tingimused: osalemine õppetöös 75% ulatuses ja hindamine läbitud.

Hindamismeetod: arenguülesande *Kultuuriteenuste arendamine kohalikus omavalitsuses* projekti plaani esitlus

Hindamiskriteeriumid: osaleja esitleb kursuse käigus individuaalselt läbitöötatud kultuuriteenuse arendamise projekti plaani, mida järgneva 2 aasta jooksul rakendab.

Väljastatavad dokumendid: hindamise läbinud õppija saab Eesti Rahvakultuuri Keskuse tunnistuse, teistele väljastatakse tõend osaletud tundide ja läbitud teemade kohta.

Koolitajad: kultuuriministeriumi, regionaal- ja põllumajandusministeriumi, siseministeriumi töötjad, kohaliku omavalitsuse praktikud ja vastava kompetentsiga erakoolitajad.

Arenguprogrammi tulemus

Programmi tulemusena on osalejatel lahti mõtestatud väljakutsed kultuurivaldkonnas. Samuti on välja toodud nende olulisus ja võimalikud lahendused. Igal osalejal valmib

programmi raames arenguülesanne, milleks on tema omavalitsust puudutav projekti plaan kultuuriteenuste arendamiseks kohalikul tasandil.

Programmis osalejad kujundavad ja tugevdavad ka valdkonna koostöövõrgustikku nii teiste programmis osalejate kui programmi kaasatud ekspertide näol.

Lisaks:

Võimalus kandideerida osalema õppevisiidil Põhjamaadesse kultuurikorralduse alaste praktikate tundmaõppimiseks ja koostöövõrkude arendamiseks (Põhja- ja Baltimaade avaliku halduse mobiilsusprogramm).